

Motion till riksdagen
2005/06: MJ350

av Anita Brodén m.fl. (fp)

Miljö och landsbygd, jord och skog, i ett västsvenskt perspektiv

Motionen delad mellan flera utskott

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	1
Förslag till riksdagsbeslut	2
Motivering.....	3
Miljöarbetet i Västsverige	3
Jord och skogsbruk.....	3
Energi och Transporter.....	4
Livsmedelsproduktion.....	4
Jakt och friluftsliv	5
Turism.....	6
Företagsamhet och boende på landsbygden	6

Fel! Okänt namn på

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Västsverige vore ett naturligt centrum för forskning vad gäller hållbar utveckling.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att lyfta fram svenskt mervärde, vilket kan stimulera den regionala livsmedelsproduktionen.¹
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en tjälsäkring av vägarna i Dalsland är nödvändig för att klara skogsindustrin.²
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avsaknaden av skötselplaner i Västsverige bör åtgärdas snarast.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Västsverige som centrum för utveckling och testning av miljömässigt uthålliga system för nästa generations fordonspark och kommunikationssystem.²
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en översyn av 28 § i jaktlagen snarast måste genomföras.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett mer flexibelt synsätt på strandrätten.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förenkling av regelverk för att möjliggöra utökade turistsatsningar i Västsverige.¹
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att byråkratin för småföretag måste förenklas för att möjliggöra tillväxt på landsbygden.¹
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avdrag för hushållsnära tjänster skall kunna genomföras som ett pilotprojekt i Västra Götaland och Halland.³
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om det civila samhällets betydelse och att stoppa neddragningen av polis, post, allmänna kommunikationer samt tingsrätter.¹

¹ Yrkandena 2, 8, 9 och 11 hänvisade till NU.

² Yrkandena 3 och 5 hänvisade till TU.

³ Yrkande 10 hänvisat till SkU.

Motivering

Den ideologiska grunden för en liberal landsbygds politik handlar om varje människas möjlighet att ha makt och ansvar för sitt eget liv. En liberal landsbygds politik bör sträva efter att skapa förutsättningar för dem som vill bo på landsbygden eller i en mindre tätort. Däremot finns det ingen motsättning mellan detta och ett samhälle med stor rörlighet. Den fria rörligheten är en grundbult i den liberala ideologin. Människans möjlighet till rörlighet är ett väsentligt inslag för god livskvalitet och en grundförutsättning för att vardagslivet skall fungera.

Den liberala miljöpolitiken utgår från att människan är beroende av naturen och dess resurser. I naturen finns och skapas förutsättningarna för allt mänskligt liv. De politiska utmaningarna på miljöområdet är stora. Risken för fortsatt utarmning av den biologiska mångfalden är påtaglig, och globala klimatförändringar kan konstateras. Miljöarbetet är till sin grund gränsöverskridande. Vi står inför en enorm klimatutmaning där växthuseffekten är ett stort hot mot vår fortsatta överlevnad.

Miljöarbetet i Västsverige

I Västsverige bedrivs sedan många år ett brett och framgångsrikt miljöarbete. I flera kommuner är miljöarbetet ovanligt utvecklat, mångsidigt och långsiktigt. Här finns hundratals goda exempel på projekt och lösningar för att uppnå en hållbar samhällsutveckling. Västra Götaland anses som en av de ledande regionerna i Europa när det gäller hållbar utveckling genom sina exempel på samverkan, lärande och ny teknik. Inte minst Miljönämnden i Västra Götaland har fungerat väl och har lyckats bredda och samordna arbetet med miljö- och hållbarhetsfrågorna. Folkpartiet vill ge förutsättningar för att Västra Götalandsregionens höga miljömål skall uppfyllas.

Västra Götaland vore därför ett naturligt centrum för forskning vad gäller hållbar utveckling. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Jord och skogsbruk

I Västsverige finns många jordbruks-, skogs- och fiskeföretag. Livskraftigt jord-, skogs- och fiskebruk ligger till grund för levande landsbygd och kustsamhällen med både öppna landskap, biologisk mångfald och åtskilliga företag baserade på råvaror från dessa näringar. Västra Götaland och Halland har större åkerareal, fler jordbruksföretag och fler nötkreatur än några andra län i Sverige. Utbudet av forskning, försöksverksamhet och utbildning inom lantbruks- och livsmedelssektorn bidrar till konkurrenskraften i Västsverige.

Hästens alltmer ökade betydelse märks inte minst i Skaraborg, en verksamhet som bör uppmärksammas och utvecklas.

Fel! Okänt namn på

Västsverige har stora skogsområden. Hälften av Västra Götalands yta är exempelvis täckt av skog som försörjer viktig pappers- och massaindustri. Ungefär en tiondel av landets skogsavverkning sker i Västsverige. 70 % av virkesvärdet utgörs av timmer, och det dominerande trädslaget är barr. En tjälsäkring av vägarna i Dalsland är nödvändig för att säkra den viktiga skogsindustrin. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

I Västsverige finns mer än 60 000 skogsägare. Efterfrågan på lövträd kan komma att öka då det finns många industrier som nu i stor utsträckning köper löv från andra delar av landet. Trävaruindustrierna i Västsverige har utvecklat nya produktlinjer, t.ex. spånskivor, möbler, monteringsfärdiga hus samt köksinredningar. En ötkad förädling av träråvaran skapar fler arbetstillfällen och ökade nationella intäkter. Närheten till större befolkningskoncentrationer med större byggsektor är en konkurrensfördel för Västsverige.

Civilrättsliga avtal samt upprättandet av skötselplaner bör prioriteras för arbetet med skyddsvärda skogsområden. Avsaknaden av skötselplaner i Västsverige bör snarast åtgärdas. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Energi och Transporter

Jordbrukets och skogens betydelse som energiproducent kommer att öka, vilket kommer att innebära positiva effekter för miljön men också ha betydelse för många företagare. Det är på landsbygden som en stor potential finns för övergång från fossil till förnybar drift. Det är viktigt att forskning och utveckling stimuleras samt att en mångfald av alternativ ges möjlighet att komma ut på marknaden.

Västsverige med sin bilindustri borde vara det naturliga centret för utveckling och testning av miljömässigt uthålliga system för nästa generations fordonspark och kommunikationssystem. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Bil är en nödvändighet för många i Sverige både i staden och på landsbygden. Under de senaste åren har bensinpriset stigit kraftigt. Det höga bensinpriset slår hårt mot landsbygden där många är beroende av bilen för sina arbets- och serviceresor. Transportkostnader på landet bör utredas. Vi ställer oss exempelvis positiva till avdrag för resor till och från barntillsyn.

Livsmedelsproduktion

Det är omöjligt att få en framgångsrik landsbygdsutveckling om inte de areella näringarna blomstrar. När det gäller produktion av livsmedel intar Västsverige en tätposition i landet. Västsverige svarar för 20 % av landets jordbruks- och livsmedelsproduktion. De livsmedelsindustrier som bygger på inhemska råvaror producerar t.ex. mejerivaror, färdiglagad mat, fiskkonserver och frysta grönsaker där Lidköping, Götene och Kungshamn kan nämnas.

Fel! Okänt namn på

En alltmer konkurrensutsatt marknad kommer framgent att kräva större lyhördhet för konsumenternas krav, ökad profilering, förädling och nischproduktion. Det blir allt vanligare med nya livsmedelsprodukter som har hälsoeffekter. Denna så kallade mervärdesmat, eller *functional food*, kan utgöra en viktig del av förädlingen av svenska livsmedelsprodukter. Livsmedelsbranschen satsar alltmer på forskning och utveckling. Institutet för livsmedel och bioteknik i Göteborg har satsat medel i ett utvecklingscentrum för livsmedel.

Regionmatsidén, t.ex. Dalslandsmat, Kaprifolkött, Mjörnlamm och Sjuhäradsmat, bör utvecklas ytterligare och förutom hälso- och miljöaspekten dessutom stimulera till fler arbetstillfällen och ökad turistverksamhet. Det gäller även Västsvensk Mersmak som lanserats på restaurangsidan. Folkpartiet anser det vara av stor vikt att mervärdet i svensk livsmedelsproduktion lyfts fram mer kraftfullt, vilket skulle gynna regionala livsmedelsföretag. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Förutom den frivilliga märkningen, som kan underlätta konsumenternas val av livsmedel, är obligatorisk märkning av livsmedel vad avser faktorer som påverkar säkerhet och hälsa av stor vikt. Detta gäller t.ex. att innehållsförteckningarna måste vara tydliga. Speciellt viktigt är märkning som skyddar de konsumenter som behöver undvika vissa livsmedel, t.ex. livsmedelsallergiker och andra födoämnesöverkänsliga.

Jakt och friluftsliv

Ett stort och påtagligt problem är att landskapet i delar av Västsverige växer igen. Det är därför av stor betydelse att slå vakt om de betande mularna för att behålla det öppna landskapet och den biologiska mångfalden. Det är av stor vikt att den pågående landsbygdsutvecklingsutredningen (LBU) beaktar Västsveriges behov av fortsatt öppna marker.

För att möjliggöra betande djur krävs också en balanserad rovdjurspolitik med möjlighet till skydds jakt. Den nuvarande rovdjurspolitiken leder dessvärre endast till intresse motsättningar. Vi anser att en översyn av 28 § jaktlagen snarast måste genomföras. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

På landsbygden i delar av regionen är inte bristen på stränder tillgängliga för friluftsliv ett huvudproblem, utan det är den sedan lång tid pågående avfolkningen som är det stora hotet. En måttfull anpassning av regelverket vad gäller strandskyddet skulle skapa fler attraktiva boendemiljöer och förbättra överlevnadsmöjligheterna i dessa delar. Över de stränder som inte klassats som riksintresse av Naturvårdsverket eller klassats som skyddsvärda av länsstyrelserna skulle det ges ett större kommunalt inflytande. Det är dock av stor vikt att inte vara statisk vad gäller strandskyddet utan tillåta ett mer flexibelt skydd för att möjliggöra viktiga turistsatsningar samt erbjuda attraktiva boendemiljöer. Vi anser det vara nödvändigt med ett mer flexibelt synsätt på strandrätten. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Fel! Okänt namn på

Turism

Den extremt småföretagsbaserade turistnäringen är en naturlig och viktig del av hela Sveriges näringspolitik. Västra Götalands och Hallands län hade år 2004 boendeintäkter på 2,8 miljarder kronor på hotell, stugbyar och vandrarhem. Genomsnittet för samtliga län låg på 672 miljoner kronor. Liseberg var Sveriges populäraste turistmål med sina 3 223 000 besökare. Handel och transporter är andra stora turistintäkter. Sverige hade 14,9 miljoner utländska besökare år 2003 som spenderade nästan 167 miljarder kronor. Antalet selsatta inom turistnäringen i Sverige totalt är ca 127 000 personer.

Folkpartiets turistpolitik utgår ifrån det faktum att en fungerande turistsektor kan ge fler jobb, bättre statliga finanser, ett levande Sverige samt en bättre miljö. Det krävs dock en förenkling och ökad flexibilitet av regelverk för att möjliggöra utökade turistsatsningar. Den s.k. ekoturismen är en intressant sektor, som passar Västsverige väl med tanke på vad vi som turistmål har att erbjuda i form av sjöar och hav, orörd natur, hagmarker, brukade jordar samt stora skogsområden. I Västsverige finns också ett flertal städer med charm och puls, där Göteborg är centralt, samt andra kultur- och skönhetsupplevelser. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Haven och vattnen spelar en central roll i Västsverige. Vattnen är viktiga både som livskälla, transportled, fiske och för turism. Fiske, sjöfart och vattenleder utvecklas i en särskild motion.

Företagsamhet och boende på landsbygden

Sverige behöver en varaktig hållbar tillväxt. Denna tillväxt kan inte bara skapas i tätorterna utan måste också vara en fråga för utvecklingen av landsbygd och glesbygd. Detta kräver en fungerande företagarpolitik, och eftersom landsbygdens företag i stor utsträckning är småföretagare krävs framför allt en bra småföretagarpolitik. Vi vill arbeta för en företagervänlig näringspolitik, vilket innebär att en lång rad konkreta förenklningar behövs för att underlätta eget företagande. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Vi anser att avdrag för hushållsnära tjänster skall genomföras som ett pilotprojekt i regionen. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Utan fungerande infrastruktur kan hela Sverige aldrig få en positiv utveckling. Detta är en grundbult i regionalpolitiken. Därför måste satsningar göras på infrastrukturen. Detta utvecklas i en särskild motion.

Många av regionens invånare bor på landsbygden. Det civila samhället måste vara närvarande på landsbygden för att människor skall kunna leva efter devisen ”bo där du vill”. Vi motsätter oss nedrustning av polis, post, allmänna kommunikationer samt tingsrätter. Kultur och utbildning är också nödvändigt för att möjliggöra en landsbygds- och arbetsmarknadsutveckling. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 30 september 2005

Anita Brodén (fp)

Marita Aronson (fp)

Axel Darvik (fp)

Jan Ertsborn (fp)

Lennart Kollmats (fp)

Cecilia Wigström (fp)

Erling Bager (fp)

Anne-Marie Ekström (fp)

Eva Flyborg (fp)

Lars Tysklind (fp)

Christer Winbäck (fp)